

ACTUEEL HUMANISME

De eerstvolgende televisieuitzending van het Humanistisch Verbond in de Vararubriek Actueel Humanisme vindt plaats op dinsdag 15 maart a.s. des avonds op Nederland 1 (zie programmabladen).

amerikaanse gelukwens

Nu alle leden ter gelegenheid van het twintig-jarig bestaan van het Verbond een nummer van „Mens en Wereld” krijgen toegezonden, dat geheel aan deze belangrijke gebeurtenis is gewijd, achten wij ons ont-slagen van de plicht, er ook in dit blad nog iets over te schrijven. Maar wel drukken we hieronder de brief af, uiteraard vertaald, die door de directeur van de American Humanist Association, Tolbert H. McCarroll als felicitatie aan onze algemeen-voorzitter werd gezonden. De heer McCarroll is ook lid van het uitvoerend bestuur van onze Internationale en heeft al verscheidene bezoeken aan ons land gebracht.

Waarde Prof. van Praag,

In deze maand valt de twintigste verjaardag van de oprichting van het Nederlandse Humanistisch Verbond. Twintig jaar, dat is een generatie, en dat is dan ook een belangrijke mijlpaal. Het is de tijdsduur waarin een mens volwassen wordt, trouwt en een familie sticht. Vandaag de dag groeit een generatie sneller op dan vroeger, er gebeurt meer en het levenstempo ligt hoger. We gebruiken het begrip generatie om een belangrijke spanne tijds aan te geven en te karakteriseren, daarom is dit tijdvak van twintig jaar, van een generatie, een historisch feit en een symbool geworden. We kijken er op terug met heimwee en met vreugde. We zijn gelukkig dat we het hebben mogen beleven.

We staan nu aan het einde van de eerste generatie van het Nederlandse Humanistisch Verbond. In de Internationale Humanistische en Ethische Unie staan we nog in de eerste generatie, maar we constateren verwantschap en overeenkomst. Want het Nederlandse Humanistisch Verbond heeft ons, de andere leden van de I.H.E.U., getoond hoe op te groeien en wij hebben deel zowel aan zijn rijke jeugd als aan zijn veelbelovende volwassenheid. Wij zijn van verschillende leeftijd, sommige van ons ouder, anderen jonger dan het Verbond, maar we zijn dankbare leden van één familie en wij danken veel van onze gezondheid aan u. Een generatie kan niet slagen, indien niet de voorgaande een geschenk van zijn tijd aan creativiteit en kracht om zich te handhaven nalaat. En door zijn werk, zijn leiderschap, zijn kameraadschap gedurende deze jaren van jeugd en succes, heeft het Verbond ons metterdaad geholpen de eerste stappen te zetten en ons deelgenoot gemaakt van zijn visie en zijn verworvenheden.

Wij vergeten niet, dat u nog jong bent en daarom moeten we in onze lof maat houden. Niets bederft een jongeling meer dan hem te vertellen dat hij een wijs en volleerd man is. Het is u bekend, dat wij nog veel meer van u verwachten, want wij hebben het vertrouwen dat een jeugd als de uwe moet leiden tot een schitterende verdere ontplooiing.

Met onze beste wensen en groeten,
Tolbert H. McCarroll.
Managing-Director A.H.A.

HET HOOFDBESTUUR BESPRAK...

In zijn vergadering van 29 januari deze keer uitvoerig de notulen van de vorige bijeenkomst. Dit hield verband met de vraag, of het al of niet gewenst was dat door een lid van het H.B. een artikel geschreven kon worden, waarin een eigen mening naar voren kwam. Gezien de neiging van sommige leden en ook van de buitenwereld, om een dergelijk artikel aan te zien als een uitspraak van het hoofdbestuur, vraagt dit bijzondere voorzichtigheid.

Een voorstel van het dagelijks bestuur inzake nalatenschap aan gemeenschappen werd aangehouden, teneinde tot 'n betere juridische formulering te komen. Meegedeeld kon worden, dat de juristenconferentie op 22 januari een succes was geweest, en overwogen werd of het aanbeveling verdient de daar gehouden inleidingen over het echtscheidingsvraagstuk in druk uit te geven. Een beslissing hierover zal nog worden genomen.

Aan de hand van de cijfers van het ledental kon vastgesteld worden, dat de netto-aanwas over 1965 ongeveer 1000 was geweest, maar dat de verwachting tijdens het jubileum het 15000e lid in te kunnen schrijven, wel niet bewaarheid zal worden, al blijven we er niet ver vanaf.

De gebruikelijke benoemingen van raadslieden en een docent voor het vormingsonderwijs werden door het H.B. bekrachtigd. De mededeling, dat het gemeentebestuur van Utrecht door een raadsbesluit de mogelijkheid heeft geopend op de openbare lagere scholen het vormingsonderwijs gelijk te stellen met het godsdienstonderwijs wekte begrijpelijke vreugde, al ontveinsde men zich niet, dat het niet eenvoudig zal zijn aan de vraag naar vormingsleiders te voldoen.

Door tijdsgebrek moest de discussie over enkele belangrijke beleidsvragen tot een volgende keer worden uitgesteld.....

Friesland gaat pogen ook in de kleinere plaatsen meer belangstelling voor het Verbond te wekken. Daarvoor is een lid van het gewestbestuur naar Haulerwijk getogen, om in de huiskamer van een lid met belangstellenden te gaan praten. Het resultaat was, dat er zich enkelen aanmeldden, zodat in deze plaats thans 8 leden wonen. Genoeg om verder mee te werken.

In het blad van *Zeeland*, dat onregelmatig verschijnt, wordt er op gewezen, dat er meer gebeurt dan de meesten wel in de gaten hebben. Gespreksgroepen worden gevormd, belangstellenden en nieuwe leden bezocht en zo meer.

De *Amsterdamse federatie* heeft afscheid genomen van 1e en 2e voorzitter, die na jarenlange activiteit hun tijd om weer eens wat anders te gaan doen (ook in het Verbond) gekomen achten. Maar ze hebben wel gewacht tot capabele opvolgers aanwezig waren.

Utrecht/Het Gooi doet met hulp van de 2e organisatie-secretaris een poging om in Culemborg tot een werkgroep te komen. Elke maand wordt daar een gespreksavond gehouden.

UIT DE GEMEENSCHAPPEN

De avond die anders dan anders was, was de jaarwisselingbijeenkomst in *Bussum*. Een programma met een eigen stijl, en volop medewerking, ook van de aanwezigen. Met de jongerengroep schijnt het goed te gaan, een bijeenkomst in Weesp maakte heel wat los.

Tiel heeft een „aangeklede” jaarvergadering gehouden, om ook het Verbondsjubileum te vieren.

In *Breda* een poging tot meer contact, elke zondagmorgen de gelegenheid om elkaar op een vast adres te ontmoeten.

Zowel in *Kampen* als in *Emmeloord* staan bijeenkomsten op het programma. In de eerste plaats, waar al een werkgroep is, in de Polder een poging daartoe.

Soest/Baarn beleefde een genoeglijke bijeenkomst op een zaterdagmiddag, waar muziek uit Griekenland en Yogo-Slavië werd gedraaid, en een in der haast in elkaar getimmerde groep dansen uit die buurt bracht. En het ging goed, zodat tenslotte velen meededen. De jongste was drie, de oudste 75. Met een keurig verzorgde broodmaaltijd als besluit.

Goede berichten uit de *Zaanstreek*, met als hoogtepunten een familieavond, compleet met cabaret en film en een spreekbeurt van de algemeenvoorzitter.

Het is zo'n verduveld mooi woord, gemeenschap, voor een plaatselijke afdeling van het Humanistisch Verbond. Het klinkt veelbelovend. Het zegt iets over de filosofie die de organisatoren voor ogen moet hebben gestaan, toen zij de organen van het Verbond gingen benoemen: een hoofdbestuur, gewesten, federaties en als kleinste eenheden de gemeenschappen.

Zo moest het zijn. De Gemeenschap als groep van mensen die elkaar kennen en regelmatig ontmoeten, die in de groep hun levensovertuiging gemeenschappelijk beleven, mensen die een leefgemeenschap, en als het zo uitkomt een werkgemeenschap vormen. Dat kan alleen, als ieder lid zich deel voelt van die gemeenschap en ervan doordrongen is dat zijn lid-zijn zonder meer niet voldoende is.

Hoe is de praktijk in X? Het is niet prettig zoiets hardop te moeten zeggen, maar de waarheid is toch wel dat op het ogenblik de verwezenlijking van de gemeenschapsgedachte hier te wensen overlaat. Zeker, er zijn altijd nog wel een twintig tot dertig mensen bij elkaar te krijgen voor een bijeenkomst waar een spreker optreedt van wie men verwachtingen heeft.

Wassenaar kan thans voor haar mededelingen gebruik maken van de geboden gastvrijheid in het blad van de Haagse federatie. Ook *Voorburg/Rijswijk* doet dit al enige tijd en op die manier zijn bezoeken over en weer in deze naar elkaar toegroeiende gemeenschappen aan de orde van de dag.

Op initiatief van het gewest Noord-Holland en met medewerking van Den Helder, Alkmaar en Nieuwe-Niedorp een geslaagde bijeenkomst in *Schagen*, die mogelijkheden voor de vorming van een groep belooft.

Of in *Den Helder* het plan om een damesgroep te vormen doorgang heeft gevonden, weten we nog niet, wel dat men het de moeite waard heeft gevonden er eens over te praten.

Ook in *Oss* is dit aan de orde gekomen, en wel op de jaarvergadering. Daar werd eveneens de vraag gesteld welke activiteiten voor jongeren aantrekkelijk zijn.

Geen reden voor jonge ouders in *Apeldoorn* meer, om de bijeenkomsten niet te bezoeken. Een gediplomeerde kleuterleidster ontfermt zich over het kroost.

Zeeuws-Vlaanderen, de meest geïsoleerde gemeenschap, groeit toch. Houden af voor de volhouders daar.

Overigens is het wel opvallend dat het vrijwel steeds dezelfde leden zijn die men op deze avonden ontmoet en ook trouwens op de zogenaamde Horsting-avonden. Onder hen vindt men tevens de deelnemers aan de gespreksgroepen.

Het zijn de actieven en hun noodlot is dat zij steeds het eerst in de kraag worden gegrepen wanneer er wat gedaan moet worden. Is het wonder dat er onder deze leden „gemeenschapsmoeheid” kan optreden, dat zij nu en dan de gedachte krijgen dat nu eindelijk anderen maar eens de handen uit de mouwen moeten steken? Zit er niet iets scheef als niettemin op het kritieke moment deze leden toch telkens weer hun schouders eronder zetten om de zaak draaiend te houden?

Het Humanistisch Verbond is geen club waar men lid van wordt om in ruil voor zijn contributie alleen maar een stukje geestelijk leven te ontvangen. Humanisme is vooral een levenshouding die alleen verwerkelijkt kan worden door haar actief uit te dragen. Het gaat niet aan dat het steeds dezelfde zijn die het werk opknappen.

Het Humanistisch Verbond is meer dan een gezelligheidsvereniging, zelfs meer dan een debatclub. De humanistische levensovertuiging wint veld in ons land en dat legt verplichtingen op. Er zijn veel praktische taken die steeds grotere inspanningen vergen. De Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme bijvoorbeeld bereidt weer een actie voor, waarvoor niet alleen financiële steun van velen, maar ook veler daadwerkelijke medewerking nodig zal zijn. Zullen het opnieuw dezelfde zijn die straks voor de Stichting Steunfonds op pad gaan? En zullen het ook weer dezelfde zijn die hen op pad laten gaan?

Vragen van deze strekking komen de laatste tijd in kleinere bijeenkomsten en in persoonlijke gesprekken nogal eens naar voren. Waar men dan steeds weer op terecht komt is de veronderstelling dat er in de gemeenschap nog capaciteiten en werkracht ongebruikt blijven, die wanneer zij zouden kunnen worden ingeschakeld een redelijker taakverdeling tot gevolg zouden kunnen hebben, wat tevens de verwezenlijking van de gemeenschapsgedachte dichterbij zou brengen.

(Uit het blad van gemeenschap X)

Tuinsteden-West in Amsterdam, dat met zoveel succes de laatste landdag heeft gehouden, waarbij ook voor de kinderen een ballonwedstrijd plaats vond, heeft aan alle kinderen, waarvan de ballon gevonden werd een aardig bericht gestuurd. En de vindsters kregen een bedankje. De winnaar was de zoon van de voorzitter, die kans zag om helemaal bij Braunschweig terecht te komen. Dat heb je met zo'n vader.

Stadhuis te Puteaux (Parijs), waar in juli het 4e I.H.E.U.-congres wordt gehouden. Op de voorgrond de heren Pierre Lamarque van de Franse Liga voor Opvoeding (r) en redacteur In en Om, de organisatie-secr. Polet.

Binnenkort verschijnt de brochure **INVLOEDRIJKEN**

Deze brochure bevat een verzameling van reeds gepubliceerde artikelen in het Woord van de Week over enkele belangrijke figuren, die, in de loop der eeuwen, de humanistische gedachten naar voren hebben gebracht. De uitgave is verlicht met foto's en tekeningen.

U kunt deze bestellen door storting of overschrijving van f 4,75 op postrekening nummer 30.49.60 t.n.v. het Humanistisch Verbond, postbus 114, Utrecht.

HET OPENBAAR ONDERWIJS

In 1962 verscheen het rapport „Het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs, poging tot een geestelijke fundering”.

Het was opgesteld door een studiecommissie bestaande uit vertegenwoordigers van de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme, het Humanistisch Verbond, de Nederlandse Onderwijzersvereniging en Volksonderwijs, en enkele personen uit orthodox hervormde kring. Het werd gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de genoemde organisaties, en tevens aangekondigd dat in een volgende publikatie de plaats van het godsdienst- en vormingsonderwijs in de algemene school nader zou worden behandeld.

Dit is thans gebeurd en het daarover

NIEUWS UIT BIHAR

Bewoners van de dorpen in deze streek bezochten een drietal studiebijeenkomsten, teneinde te discussiëren over de plannen en de bijdrage, die de bevolking zelf zal leveren.

Men is gereed gekomen met het verzamelen van de gegevens die nodig zijn om te weten, waar de beste mogelijkheden zijn en de grootste nood heeft. Enig administratief personeel (2 mensen) is aangetrokken. Zij geven ook informatie aan allen, die zich tot het comité wenden voor inlichtingen.

Onderwijzers van alle scholen in de streek hebben hun hulp toegezegd, teneinde de bevolking voor te lichten. Op verzoek van de leiders van het project is een kleine som overgemaakt om de eerste kosten te dekken. Tot nu toe werkte men met vrijwillige bijdragen van de plaatselijke bevolking.

handelende rapport, met de titel „Een verkennend onderzoek naar de plaats van geestelijk leven; godsdienstonderwijs en humanistisch vormingsonderwijs”. De studiecommissie is hiervoor uitgebreid met vertegenwoordigers van de Nederlandse Ouderraad en personen uit de kring van de Stichting I.K.O.S.-N.P.B. (Interkerkelijk Overleg in Schoolzaken en de Nederlandse Protestantenvbond.) Gezamenlijk en in overeenstemming hebben zij zich be-raden op de vraag, hoe godsdienst- en vormingsonderwijs kunnen functioneren in een algemene school, die ook zelf ernst maakt met de geestelijke vorming van zijn leerlingen.

Het rapport is verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van het Verbond voor de prijs van f 0,75 en bij de gemeenschappen.

INTERNATIONAAL NIEUWS

Van alle kanten komen al aanmeldingen binnen tot bijwoning van het vierde congres van de Internationale Humanistische en Ethische Unie, dat in de week van 25 tot 30 juli 1966 in Parijs (Puteaux) zal plaats vinden. Dit is voornamelijk het gevolg van het rondzenden van de zgn. eerste aankondiging, welke ook aan onze gemeenschappen is gestuurd. Belangstellenden kunnen een exemplaar opvragen bij het Centraal Bureau, Postbus 114 in Utrecht.

Een scherpe protestbrief is door de voorzitter van de IHEU gezonden aan de minister voor opvoeding en kunst van de republiek Zuid-Afrika. In een artikel in de New York Times van 31 oktober 1965 zijn door het secretariaat van dit ministerie een aantal onwaarheden over het humanisme uitgesproken, waarbij o.a. als de taak van een nieuw op te richten universiteit genoemd werd de strijd tegen het humanisme. De voorzitter van IHEU daagt de minister uit, zijn opvattingen nader uiteen te zetten en wijst hem erop, dat hij het woord „humanisme” volstrekt onjuist interpreteert daarbij blijk gevende, niets te weten over de plaats en de betekenis van het moderne humanisme. Hij nodigt hem verder uit tot een gesprek, waarbij hij b.v. deel zou kunnen nemen aan het Parijse congres.

Het gesprek met vertegenwoordigers van de Rooms Katholieke kerk en afgevaardigden van onze Internationale, dat in juli vorig jaar begonnen werd, zal in april a.s. worden voortgezet.

VORMINGSONDERWIJS IN UTRECHT

Het gemeentebestuur van Utrecht heeft een verordening aangenomen, waardoor het mogelijk wordt op de openbare lagere scholen subsidie te krijgen voor humanistisch vormingsonderwijs, dat hierbij gelijk gesteld wordt met het godsdienstonderwijs. Het behoeft geen betoog, dat dit een belangrijke beslissing is, te meer, waar de minister van onderwijs en wetenschappen bij monde van zijn staatssecretaris in antwoord op vragen van een lid van de Tweede Kamer heeft laten weten, tegen de regeling geen bezwaar te hebben.

BENOEMINGEN

Het hoofdbestuur bekrachtigde de benoeming van de heren A. Kieboom te Rotterdam en F. Spruit te Almelo als raadsman voor de Inrichtingen van Justitie. Als docent voor het vormingsonderwijs werd benoemd de heer F. van der Made te Capelle a. d. IJssel. Allen zijn vrijwilligers.

HELP het Humanistisch Verbond het praktisch humanisme tot grote ontplooiing te brengen.

OMDAT steeds meer buitenkerkelijken uit alle lagen der bevolking hun levensvragen en moeilijkheden aan een geestelijk raadsman voorleggen.

MEER dan 4000 buitenkerkelijken wenden zich reeds tot een van de 750 geestelijk raadslieden of medewerkers geestelijke verzorging.

HULP van uw kant is nodig om dit werk in stand te houden en uit te breiden.

NODIG voor het praktisch humanisme in 1966 is bijna tweehonderd duizend gulden.

IS het Steunfonds te optimistisch wanneer het verwacht dit bedrag in 1966 aan het Verbond te kunnen uitkeren?
Stellig niet, want in dit jubileumjaar zult u graag een offer brengen.

GEEF nu
GEEF naar vermogen
GEEF 2 gulden of een veelvoud daarvan

*Stichting
Steunfonds Praktisch Humanisme
Amersfoort
Giro 6168*

IN 1967 NAAR ENGELAND

Wij ontvingen van de British Humanist Association bericht, dat men al druk aan het regelen is voor de gecombineerde vakantie van Engelse en Nederlandse humanisten in 1967. Dit is een vervolg op de geslaagde vakantie op „De Ark” in het afgelopen jaar. Het is de bedoeling in 1967 naar Shipham, Somersetshire, (Z.W. Engeland, ca 250 km van Londen) te gaan. Hier is een vroegere dorpsherbberg gereserveerd in de periode van 5 tot 19 augustus. De kosten voor volwassenen zullen ca. f 250,— bedragen, exclusief de reiskosten.

Het ligt in de bedoeling voor Nederlanders, die dat wensen, vooraf een verblijf van enkele dagen in Londen te organiseren. Terzijntijd volgen nadere inlichtingen.

De B.H.A. belegt in de paasweek van 7 tot 16 april 1966 een bijeenkomst in Bournemouth. De zomervacantie is van 13 tot 27 augustus te Aberystwyth in West-Wales. Op beide bijeenkomsten, die dus dit jaar plaats vinden, zijn Nederlandse humanisten van harte welkom. Nadere inlichtingen verstrekt Miss Marjorie Nepham, 27 Fairview Road, Sutton, Surrey.

Plannen van de Buitenwerkcommissie

Voor 1966 staan op het programma:

1 een kinderkamp.

Dit is een kamp voor kinderen van 10—12 jaar in een kamphuis in Elspeet. Het wordt gehouden van 16 tot en met 22 juli.

2 de tentenkampen

Er zullen in Rijssen (Ov.) drie kampen worden gehouden voor 13-tot en met 15-jarigen. De periodes zijn:

I 2—16 juli

II 16—26 juli

III 26 juli—5 augustus

3 de trektochten

Voor 16- tot en met 18-jarigen is er een trektocht per fiets naar Denemarken. Vertrek 5 juli vanuit Groningen, terugkomst 20 juli. Nadere inlichtingen: G. J. Auper, Stratingweg 30, Groningen.

Eveneens voor 16- tot en met 18-jarigen is er een trektocht naar Zuid-Engeland. Vertrek ca 28 juli, thuiskomst 12 augustus. Nadere inlichtingen: G. H. Wieneke, Achillesstraat 98, Breda.

In verband met het Internationale congres te Parijs, zal er voor 18-tot en met 23-jarigen een tocht naar Frankrijk worden georganiseerd. Vertrek ca 24 juli naar Parijs, waar van 25 tot en met 31 juli het I.H.E.U.-congres plaats vindt. Aansluitend hierop zal nog een week in de omgeving van Parijs worden doorgebracht, zo mogelijk met jongeren uit andere landen.

Nadere inlichtingen: echtpaar Dohé, Max Havelaarlaan 64, Amstelveen.

WIE LEEST ER SPAANS ?

Het kantoor van onze Internationale heeft dringend behoefte aan enkele vrijwilligers, die spaans kennen. In toenemende mate komen brieven en lectuur uit Zuid-Amerika, waarop geantwoord moet worden, maar officiële vertaalbureaus vragen veel geld.

Indien er onder onze leden enkelen zijn, we denken b.v. aan gepensioneerde leraren, die bereid zijn bij dit vertaaltwerk te helpen, dan worden zij dringend verzocht te schrijven aan I.H.E.U., postbus 114 in Utrecht.